

Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 63(Ι) του 2002

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2002

Για σκοπούς εναρμόνισης με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο—

(α) "Οδηγία 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 1993 σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας" (ΕΕ L 307 της 13.12.1993, σελ. 18), και

(β) "Οδηγία 2000/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 2000 για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ώστε να καλυφθούν οι τομείς και οι δραστηριότητες που εξαιρούνται από την εν λόγω οδηγία" (ΕΕ L 195 της 1.8.2000, σελ. 41).

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002.

Συνοπτικός
τίτλος.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια—

Ερμηνεία.

"αρμόδια αρχή" σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων·

"δραστηριότητα ανοικτής θάλασσας" σημαίνει τη δραστηριότητα η οποία εκτελείται κυρίως επάνω σε εγκαταστάσεις ανοιχτής θάλασσας (στις οποίες περιλαμβάνονται τα θαλάσσια γεωτρύπανα) ή από αυτές, και συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με την αναζήτηση, την εξόρυξη ή την εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των υδρογονανθράκων, καθώς και τις καταδύσεις που συνδέονται με αυτές τις δραστηριότητες, είτε γίνονται από εγκαταστάσεις ανοιχτής θάλασσας είτε από πλοίο·

"εβδομάδα" σημαίνει τη χρονική περίοδο επτά ημερών με έναρξη τη 00:01 ώρα της Δευτέρας και λήξη την 24:00 της επόμενης Κυριακής·

"επαρκής χρόνος ανάπαυσης" σημαίνει την πραγματική κατάσταση κατά την οποία οι εργαζόμενοι έχουν τακτικές περιόδους ανάπαυσης, των οποίων η διάρκεια εκφράζεται σε μονάδες χρόνου και οι οποίες είναι επαρκώς μακρές και συνεχείς, ώστε να εξασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι δε θα προκαλούν σωματικές βλάβες στους ίδιους, σε συναδέλφους τους ή σε τρίτους και ότι δε θα βλάπτουν την υγεία τους, βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα, λόγω κόπωσης ή άτακτων ρυθμών εργασίας·

"εργασία κατά βάρδιες" σημαίνει κάθε μέθοδο οργάνωσης της ομαδικής εργασίας κατά την οποία οι εργαζόμενοι διαδέχονται ο ένας τον άλλο στις ίδιες θέσεις εργασίας με ορισμένο ρυθμό, περιλαμβανομένου του ρυθμού περιτροπής και η οποία μπορεί να είναι συνεχής ή ασυνεχής, πράγμα το οποίο υποχρεώνει τους εργαζομένους να επιτελούν μια εργασία σε διαφορετικές ώρες, σε μια δεδομένη περίοδο ημερών ή εβδομάδων

"εργαζόμενος" περιλαμβάνει και τον ειδικευόμενο ιατρό·

"εργαζόμενος σε βάρδιες" σημαίνει κάθε εργαζόμενο με ωράριο που εντάσσεται σε πρόγραμμα εργασίας κατά βάρδιες·

"εργαζόμενος τη νύκτα" σημαίνει κάθε εργαζόμενο—

- (α) κατά τη νυκτερινή περίοδο επί τρεις τουλάχιστον ώρες του ημερήσιου χρόνου εργασίας του πάνω σε τακτική βάση, ή
- (β) ο οποίος ενδέχεται να πραγματοποιεί κατά τη νυκτερινή περίοδο τουλάχιστον 726 ώρες του ετήσιου χρόνου εργασίας του εφόσον δεν προβλέπεται μικρότερος αριθμός ωρών από συλλογικές συμβάσεις. Για τον υπολογισμό των παραπάνω ωρών θα λαμβάνεται υπόψη ο ημερήσιος συνολικός χρόνος εργασίας του εργαζομένου εφόσον σ' αυτόν περιλαμβάνονται τρεις τουλάχιστον ώρες του χρονικού διαστήματος 23:00-06:00, ανεξαρτήτως ώρας έναρξης και λήξης βάρδιας και η εργασία του εργαζομένου είναι σε 7 τουλάχιστο συνεχείς ώρες εργασίας·

"μετακινούμενος εργαζόμενος" σημαίνει κάθε εργαζόμενο ο οποίος ασχολείται ως μέλος του ταξιδεύοντος ή ιπτάμενου προσωπικού μιας επιχείρησης η οποία παρέχει υπηρεσίες μεταφορών επιβατών ή εμπορευμάτων οδικώς, αεροπορικώς ή διαμέσου εσωτερικών πλωτών οδών

"Νόμος" σημαίνει τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους τον 1996 έως 2002·

"νυκτερινή περίοδος" σημαίνει την περίοδο με έναρξη την 23:00 και λήξη την 06:00·

"περίοδος ανάπαυσης" σημαίνει κάθε περίοδο που δεν είναι χρόνος εργασίας·

"Υπουργός" σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων·

"χρόνος εργασίας" σημαίνει κάθε περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας ο εργαζόμενος ευρίσκεται στην εργασία, στη διάθεση του εργοδότη και ασκεί τη δραστηριότητα ή τα καθήκοντά του, σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις για κάθε κατηγορία εργαζομένων.

Αντικείμενο-
Πεδίο
εφαρμογής.

3.—(1) Ο παρών Νόμος καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας όσον αφορά την οργάνωση του χρόνου εργασίας.

(2) Εφαρμόζεται—

- (α) Στις ελάχιστες περιόδους ημερήσιας και εβδομαδιαίας ανάπαυσης και ετήσιας άδειας, στο χρόνο διαλείμματος και στη μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας, και
- (β) σε ορισμένες πλευρές της νυκτερινής εργασίας, της κατά βάρδιες εργασίας και του ρυθμού εργασίας.

(3) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (4) του παρόντος άρθρου και των διατάξεων των άρθρων 16 και 17 του παρόντος Νόμου, ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, κατά την έννοια του άρθρου 3 του Νόμου.

(4) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται σε σχέση με τα μέλη των Ενόπλων Δυνάμεων, τα μέλη της Αστυνομίας και τους ναυτικούς.

(5) Οι διατάξεις του Νόμου εφαρμόζονται πλήρως στα θέματα που αναφέρει το εδάφιο (2) του παρόντος άρθρου με την επιφύλαξη περιοριστικότερων ή/και ειδικότερων διατάξεων του παρόντος Νόμου.

4.—(1) Κάθε εργαζόμενος διαθέτει, ανά εικοσιτετράωρο, περίοδο ανάπαυσης ελάχιστης διάρκειας ένδεκα συνεχόμενων ωρών.

Ημερήσια
ανάπαυση.

(2) Η περίοδος των 24 ωρών αρχίζει την 00:01 και λήγει την 24:00 ώρα.

5.—(1)(α) Όταν ο χρόνος ημερήσιας εργασίας υπερβαίνει τις έξι ώρες ο εργαζόμενος δικαιούται σε διάλειμμα.

Διαλείμματα.

(β) Η περίοδος διαλείμματος είναι συνεχής περίοδος τουλάχιστο 15 λεπτών κατά τη διάρκεια του οποίου οι εργαζόμενοι δικαιούνται να απομακρυνθούν από τη θέση εργασίας τους. Τα διαλείμματα αυτά δεν επιτρέπεται να χορηγούνται συνεχόμενα με την έναρξη ή τη λήξη της ημερήσιας εργασίας.

(2) Οι τεχνικές λεπτομέρειες του διαλείμματος στο οποίο δικαιούται ο εργαζόμενος σύμφωνα με το εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου, περιλαμβανομένης της διάρκειάς του και των όρων υπό τους οποίους παρέχεται, εφόσον δε ρυθμίζονται από συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή από την κείμενη νομοθεσία, καθορίζονται στο επίπεδο της επιχείρησης στα πλαίσια της διαβούλευσης μεταξύ του εργοδότη και των εκπροσώπων των εργαζομένων.

6.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 4 του παρόντος Νόμου κάθε εργαζόμενος δικαιούται ανά εβδομάδα συνεχή ελάχιστη ανάπαυση 24 ωρών.

Εβδομαδιαία
ανάπαυση.

(2) Αν δικαιολογείται για αντικειμενικούς ή τεχνικούς λόγους ή από τις συνθήκες οργάνωσης της εργασίας μπορεί να οριστεί ελάχιστη περίοδος ανάπαυσης 24 ωρών.

(3) Εάν ο εργοδότης το αποφασίσει ο εργαζόμενος δικαιούται είτε—

(α) Δύο περιόδους ανάπαυσης 24 συνεχόμενων ωρών σε περίοδο 14 ημερών, ή

(β) μία συνεχή περίοδο ελάχιστης ανάπαυσης 48 ωρών ανά περίοδο 14 ημερών.

7.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων οποιωνδήποτε Νόμων ή Κανονισμών, οι οποίοι περιέχουν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τους εργαζομένους, ο χρόνος εργασίας, ανά εβδομάδα, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες κατά μέσον όρο, συμπεριλαμβανομένων των υπερωριών.

Μέγιστη
εβδομαδιαία
διάρκεια
εργασίας.

(2) Κατά τον υπολογισμό του μέσου όρου οι περίοδοι ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών και οι περίοδοι αδειας ασθενείας δε συνεκτιμώνται ή είναι ουδέτερες.

(3) Η περίοδος αναφοράς είναι τέσσερις μήνες.

(4) Τηρουμένων των γενικών αρχών προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, οι διατάξεις των εδαφίων (1), (2) και (3) του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται, εφόσον—

(α) Ο εργαζόμενος συναινεί για την παροχή της εργασίας αυτής,

(β) ο εργαζόμενος δεν υφίσταται καμία επίπτωση αν δε δεχτεί να εκτελέσει την εργασία αυτή,

(γ) ο εργοδότης τηρεί και ενημερώνει αρχείο για όλους τους εργαζομένους που παρέχουν τέτοια εργασία,

(δ) το αρχείο είναι στη διάθεση της αρμόδιας αρχής η οποία δικαιούται να απαγορεύει ή περιορίζει τη δυνατότητα υπέρβασης της ανώτατης εβδομαδιαίας διάρκειας εργασίας, για λόγους ασφάλειας ή/και υγείας των εργαζομένων,

(ε) ύστερα από αίτηση της αρμόδιας αρχής ο εργοδότης της παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συναίνεση των εργαζομένων.

Ετήσια άδεια.

8.—(1) Όλοι οι εργαζόμενοι δικαιούνται σε ετήσια άδεια με αποδοχές τουλάχιστο τεσσάρων εβδομάδων σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η νομοθεσία ή οι συλλογικές συμβάσεις ή/και η πρακτική για την απόκτηση του δικαιώματος και τη χορήγηση της άδειας.

(2) Η ελάχιστη περίοδος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μπορεί να αντικατασταθεί από χρηματική αποζημίωση μόνο σε περίπτωση τερματισμού της εργασιακής σχέσης.

Διάρκεια
νυχτερινής
εργασίας.

9.—(1) Ο χρόνος εργασίας των εργαζομένων τη νύχτα δεν πρέπει να υπερβαίνει κατά μέσον όρον τις οκτώ ώρες ανά εικοσιτετράωρο, σε περίοδο ενός μηνός ή σε οποιαδήποτε άλλη περίοδο καθορίζεται με συλλογικές συμβάσεις:

Νοείται ότι η περίοδος εικοσιτετράωρης εβδομαδιαίας ανάπαυσης που προβλέπεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 6 του παρόντος Νόμου δε λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του μέσου όρου.

(2) Οι εργαζόμενοι τη νύχτα των οποίων η εργασία ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους ή σημαντική σωματική ή πνευματική ένταση, δεν πρέπει να εργάζονται περισσότερο από οκτώ ώρες κατά τη διάρκεια εικοσιτετράωρης περιόδου στην οποία πραγματοποιούν νυχτερινή εργασία.

(3) Η εργασία που ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους ή σημαντική σωματική ή πνευματική ένταση, εφόσον δεν ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ή από συλλογικές συμβάσεις εργασίας, καθορίζεται στο επίπεδο της επιχείρησης μετά από διαβούλευση μεταξύ του εργοδότη και των εκπροσώπων των εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους για θέματα ασφάλειας και υγείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και σύμφωνα με τη γραπτή εκτίμηση κινδύνου, στην οποία θα πρέπει να εκτιμούνται και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη νυχτερινή εργασία.

Ιατρική εξέταση -
Μετάθεση των
εργαζομένων τη
νύχτα σε θέση
ημερήσιας εργασίας.

10.—(1) Κάθε εργοδότης διασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι πριν αναλάβουν νυχτερινή εργασία και, στη συνέχεια, κατά τακτά χρονικά διαστήματα, υποβάλλονται δωρεάν στις απαραίτητες ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητά τους για την εργασία αυτή.

(2) Εφόσον οι εργαζόμενοι τη νύχτα, μετά από τις προβλεπόμενες στο εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου ιατρικές εξετάσεις, αποδειχθεί ότι έχουν προβλήματα υγείας που οφείλονται στη νυχτερινή εργασία, μετατίθενται, όποτε είναι δυνατό, σε θέση ημερήσιας εργασίας για την οποία είναι κατάλληλοι.

(3) Κανένα πρόσωπο δεν αποκαλύπτει τα αποτελέσματα της ιατρικής εξέτασης που διενεργείται με βάση το εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εκτός από τον εργαζόμενο τον οποίο αφορούν, εκτός εάν ο εργαζόμενος δώσει την έγγραφη συγκατάθεσή του.

Εγγυήσεις για
νυχτερινή εργασία.
48(Ι) του 2001.

11.—(1) Σχετικά με τη νυχτερινή εργασία νέων εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμου του 2001.

34(ΙΙΙ) του 1993.

(2) Σχετικά με τη νυχτερινή εργασία εγκύων εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του περί της Σύμβασης του 1990 για Νυχτερινή Εργασία (Κυρωτικού) Νόμου του 1993.

(3) Σχετικά με τη νυχτερινή εργασία άλλων κατηγοριών εργαζομένων, από τις προβλεπόμενες στα εδάφια (1) και (2) του παρόντος άρθρου, για τις οποίες απαιτείται κατά την εργασία τους η λήψη ιδιαίτερων μέτρων, επιπλέον προς τα γενικά, πρέπει στη γραπτή εκτίμηση κινδύνων που έχει υποχρέωση να διαθέτει ο εργοδότης, σύμφωνα με το Νόμο και τους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού, να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τη νυχτερινή εργασία.